

DUINEN VAN VOORNE.

HET QUACKJESWATER.

Herfst Als ge nu 's nachts op de buitenste duinenrij zit, aan de ééne kant het Quackjeswater, aan de andere kant het Haringvliet, met heel in de verte de lichtjes van Goeree en boven U duizenden sterren, dan zult ge ongetwijfeld de lokroepen hooren van al die vogels die tusschen U en die sterren vliegen, steeds maar verder naar het Zuiden, ze roepen U een laatst vaarwel toe en laten U alleen achter, alleen, met uw herinneringen.

Af en toe razen nu de Octoberstormen; ze stuwen zware wolkenmassa's door het luchtruim,

Fig. 1. De Bruine Kiekendief.

zweepen aan het strand het water hoog op en rukken overal de bladeren van de boomen. Dan sterft het duin

Hiermede wil ik niet zeggen, dat de duinen 's winters niet mooi zijn; integendeel, wanneer ge er ook komt, welk jaargetijde, welk uur, dag of nacht, steeds is er iets wat ons bekoort, maar toch, „lentedief” is dat niet hét mooiste? Het ontwaken van de natuur; de terugkeer van de vogels.

Van deze tijd zal ik U iets vertellen herinneringen. Vroeg in het voorjaar ben ik met vogelfotografie begonnen, iets wat ik nooit tevoren gedaan had en zooals vanzelf spreekt koos ik onbewust, als eerste slachtoffer, één van de moeilijkst te fotografeeren vogels uit nl. de „Kiekendief”. Bijna iedere dag zeilde hij statig over het riet in het Quackjeswater om dan in een zekere vallei neer te strijken en zich aan de resten, van wat eens een konijntje was, tegood te doen. Dat bracht me op het idee.

Een schuiltentje was spoedig opgesteld, met op 1 ½ meter ervoor een dood konijntje; als de

Kiekendief dus kwam had ik alleen de sluiters van mijn camera maar te laten werken om een foto van hem te maken. Doodeenvoudig.

Het was half Maart; stijf van de kou, ondanks de dikke schapenpels, welke mij welwillend door de jachtopziener was afgestaan, lag ik te wachten. Wat zou het tegenvallen. De eerste dag hebben kraaien en eksters mij in de toppen van de boomen uit zitten lachen omdat ik vijf uur lang, stil in mijn tentje had gelegen zonder iets te fotografeeren. Van de vier volgende dagen zal ik U maar niets vertellen; het was om hopeloos van te worden, maar ik zóu hem op de plaat krijgen. De zesde dag, 's ochtends om half tien lag ik weer in mijn tentje, plannen makend waarvan ik dan wel foto's zou kunnen maken als vogelfotografie niet mogelijk was, toen er plotseling een ekster, die waarschijnlijk medelijden met mij gekregen had, bij mijn konijntje neerstreek, om

Fig. 2. Aan het Kwakjeswater.

zich te laten vereeuwigen. Dankbaar aanvaardde ik zijn aanbod; heel voorzichtig ging mijn hand naar de afsluiter, maar juist, voordat ik afdrukken kon, was de ekster scheldend verdwenen en op hetzelfde moment, U gelooft het misschien niet, stond „hij” op wien ik al dien tijd had liggen wachten achter mijn boutje. Onbewust heb ik de sluiters laten werken; langzaam drong het tot me door, dat ik hem had. Als U zelf vogels gefotografeerd hebt kunt U zich indenken wat ik voelde; zes dagen had ik gelegen voor deze ééne foto. Belichting $\frac{1}{25}$ sec. F 10. Puur geluk zegt U? Ik was nog maar een beginner.

Als volgend slachtoffer had ik me de wilde eend uitgekozen; de heer Vijverberg heeft het in één van zijn schitterende boeken over de uitdrukking „zoo dom als een eend”. Ik ben het volkomen met hem eens, dat een eend absoluut niet dom is, want het heeft me menig uurtje gekost om haar te fotografeeren, juist op het moment dat ze met de kop boven het nest is. Op zekeren dag lag ik weer op post toen ik de jongen hoorde piepen en daar ik ook graag een

foto van jonge eenden wilde hebben besloot ik er de volgende dag vroeg bij te zijn. 's Ochtends om vijf uur was ik present, wandelde voorzichtig op een meter of vier afstand langs het nest en ja hoor, de oude zat me doodstil met haar kraalooog aan te staren; gelukkig ze waren dus nog niet verdwenen. Rustig liep ik door, maakte een flinke morgenwandeling en was om half acht weer terug om een foto te maken. Bij mijn nadering sloop mama tusschen de biezen door weg en daar lag het nest voor me met de jonge eendjes, die stuk voor stuk trachtten uit het nest te kruipen om hun moeder te volgen. Met één hand heb ik de jongen er in gehouden en met de andere foto's gemaakt. Toen ik er een uurtje later nog eens langs wandelde, lagen er alleen wat doppen in; hoogstens veertien uur waren deze diertjes oud en trokken toen reeds met hun moeder de wijde wereld in.

Hellevoetsluis, Oostkade 12.

W. K. STEFFEN.

LIEF EN LEED UIT DE VOGELWERELD VAN TERSCHELLING.

10 Mei 1934. Op een tochtje met schoolkinderen naar het natuurmonument „de Boschplaat” (paal 18—20) vonden we vele „kobbenesten” (zilvermeeuw) maar geen enkel ei, wat niet te verwonderen is, als men weet, de vele boeren er prat op gaan een „stienkorfke” ($\frac{1}{4}$ hl) kobbe-eieren in huis te hebben. Of 't ook noodig is, de meeuwenkolonie verder op „de hoek” te beschermen en te bewaken.

Bovenop de zuidoosthelling van de veel besproken stuifduin bij paal 20, de zgn. „parapludune” lagen twee bontepieteneiers open en bloot in 't stuifzand. Ze waren onherroepelijk verloren, want de noordwestenwind groef ze in letterlijken zin den grond onder de voeten weg. Hoezeer het zand in voortdurende beweging was, bewees wel het volkomen ontbreken van voetspoortjes, die anders zoo gemakkelijk den weg wijzen aan zoekers naar bontepietennesten in de kale duinen. Den volgende dag waren ze dan ook al ongeveer 10 m naar beneden gerold, en de ouden, die anders moord en brand schreeuwen en zoo dreigend met hun langen rooden snavel komen aanvliegen, waren nergens te zien: ze beschouwden de eieren zeker ook als verloren.

Loopende door de lage vallei met de reusachtige incarnata's en prachtige gymnadenia's kregen we bezoek van twee schreeuwende wulpen, die in de weide binnen het prikkeldraad nestelden. Sedert de laatste 25 jaar is de wulp een algemeene broedvogel geworden, terwijl voordien ze hoogst zelden voorkwamen, volgens menschen, die het weten kunnen. Jammer, dat de eieren zelfs rauw voor den liefhebber een lekkernij schijnen te zijn.

Op het geschreeuw van de wulpen kwam de kiekendief even over wiekelen. Die broedt ieder jaar bij paal 19 in een zeer lastig te benaderen duindoorncomplex. Die heeft het beter dan zijn soortgenoten bij paal 12 en 10.

Nu de konijnen nagenoeg zijn verdwenen en de meeste hollen zijn ingestort en verstoven moeten de bergeenden hun broedgewoonten wijzigen en ze doen het voorbeeldig. In een hooge duindoorn-kraaihei-vegetatie vonden we twee nesten, een met 9 en een met 14 eieren. Bij 't laatste lag er één ei naast het nest: zeker te veel.

Domme dieren om op te vliegen, anders hadden we ze nooit gevonden. Wie de eilandsche jeugd kent, begrijpt wel, hoe de handen jeukten: zooveel eieren en er dan niet aan mogen komen! Terugvinden kunnen ze de nesten later niet, omdat de jongens uit Midsland meestal zoover om Oost niet rondtollen. Van de 12—14 jarigen waren de meesten hier nog nooit geweest! Hier in de buurt van Midsland kan men in den broedtijd geen schoolwandelingen maken, want herhaaldelijk bleek me, dat de rakkers later de gevonden nesten leeghaalden. „'t Zit ons in het bloed meester, net als 't jutten”, is een veel gemaakte verontschuldiging.